

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IV. Hoc crimine purgatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A si ma sit sphaerica, futurum quoque ut in globum anima perfectiores à mortuis suscitata rotundentur. Ex ea praeterea assertionem, quae animis pro criminum modo corpora plus minusve crassa imponi sciscit, efficitur illud, diversum fore resurgendi modum; splendidiusque ac subtilius inuitas corpus animas, quae in virtutibus seise, dum in terris agunt, diligentius exercent; quae contra prorumpunt in vitia, densioribus ac rudioribus corporibus adjunctam iri. Nunc utrum doctrinae suae ordinem ac consecutionem Origenes tenuerit, ex aliorum criminationibus, ipsiusque scriptis, expendamus.

III. Accusatum eum refert Pamphilus, quod resurrectionem mortuorum absolute sustulerit, atque hanc criminationem septimo loco positam confutat. Epiphanius Har. 64. cap. 11. conatum ait eum in Commentario in Psalmum 1. *ἐν τῷ 17 εὐὸν ἡμῶν συμβαίνοντων* *αἰετῶν ἢ ἀντὶς ἀσάστως ἡμῶν ἐν ἀληθείᾳ ἐλπίδος ἢ ὁμοιωμάτων*. Idem cap. 63. subdole eum ait & vafre resurrectionis nomen admittere; rem ipsam institari; quippe qui corpus neutriquam resurgere, sed solam animam decernat; animam autem non resurgere, quae non cadit, nec extinguatur; corpus quoque iuxta ipsius sancita non resurgere; nihil igitur resurgere, nec ullam proinde mortuorum esse resurrectionem. Itaque Augustinus ad Quodoultdeum Har. 43. resurrectionem ab Origenis sectatoribus negatam scribit. Hieronymus in Epist. 59. ad Avit. cap. 1. dixisse Origenem tradit *corporales substantias penitus dilapsuras; aut certe in sine omnium hoc esse futura corpora, quod nunc est aether, & caelum, & si quod aliud corpus sincerius & purius intelligi potest*; tum addit: *Quod cum ita sit, quid de resurrectione sentiant perspicuum est*. Deinde verba Origenis in eandem conspirantem sententiam sequentibus capitibus producit. Similia carpit in Iohanne Hierosolymitano Epist. 61. ad Pammach. Quo & illud pertinet quod scripsit libr. 12. in Ezech. 40. *Non quod iuxta sacrissimam haeresim corpora abolenda credamus*. Theophilus Alexandrinus Epist. Pasch. 2. inter caetera etiam resurrectionem à mortuis, quae spes salutis nostra est, ita corrumpit & violat (Origenes) ut audeat dicere corpora nostra rursus corruptioni & morti subiacentia suscitari; & postea: *Dicit corpora quae resurgant post multa saecula, in nihilum dissoluenta, nec futura aliquid, nisi cum de caelorum mansionibus anime ad inferiora dilapsae indigerint nobis, quae alia rursus fiant, prioribus omnino delitis*; tum infra: *Quod si ut falso putat Origenes, non solum corruptibile, sed & mortale corpus est suscitandum, ergo unum atque idem corruptio & incorruptio*. Alter eius locus adversus hanc haeresim ex quadam Epistola ad Sanctos qui erant in Secti, depromitur à Iustiniano in Epistola ad Menam; nec non & locus ex Epistola Cyrilli ad Monachos qui erant in Phua, quo significatur anathemati subiectum fuisse Origenem, quod mortuorum resurrectionem negaverit. Huic Epistolae ad Menam geminum subiungitur ex Origene testimonium hoc errore adpersum; aliud ex libr. 2. *περὶ ἀρχῶν*, quo corpora ab omnibus depositum, & in nihilum redactum iij statuitur, cum Deo omnia subijcerentur; rursusque futura corpora, si rationales à superioribus descendant: aliud ex libro quarto, quo idem significatur. Queritur praeterea Iustinianus apud Quintam Synodum, in Epistola quam descripsit Cedrenus, affirmare Origenistas, *ὅτι πᾶσι τοῖς ὄντι ἡ συνείδησις ἀειρεσις, αὐτὴ τὴν κενὴν ἀφ᾽ ἑαυτῆς ἀποκαθάρσει τὸ ἴδιον σώμα, & τὸ σώμα ἄπῳτον, ἢ ὅτι ἀκαμιζῶν) πάλιν ἀπαρτῆς εἰς τὸ αὐτὸ ἐνθάδε, καὶ ἕπον) ἰσο, καὶ δὲ ἐν τῷ αἰὶνῳ πᾶσι ἐπὶ ἕνα*. Corpora penitus interire, iiso Domino primam deponente propriam corporum, & reliquis omnibus; & omnes rursus ad eandem unitatem redire, & mentes fieri, cuiusmodi antea erant. Itaque propter sublatam corporum resurrectionem damnatum fuisse à Synodo Quinta Origenem testatur Photius in libello De Synodis, & Auctor incertus libelli De Synodis, qui in Iustellina Bibliotheca Iuris Canonici insertus est, & Canon primus Synodi Quinifextae, & Cedrenus. Placitum huic idem adferunt Sophronius in Epistola ad Sergium, & Anonymus apud Photium Cod. 117. & Iohannes Damascenus in libro De haeresibus, & Constantinus Harmenopolus in libro De sectis, & ante eum Glycas Annalium Part. 3. quamvis Parte 4. corpora quidem resurrectura, sed non eadem censuisse ipsum asseveret. Denique Cyriacus apud Symeonem Metaphrastem dixisse ait Origenistas Novae Laurae in Palaestina, *corpora nostra quae habuerimus ex resurrectione, esse penitus recitura ad incertam, & Christi primi*.

IV. Ab his criminibus purgat Adamantium quod supra demonstravimus, creatum nihil, ex decreto Origenis, corpore carere, unde sequitur vel injuriam huic facere, qui sensibile eum ferunt penitus interitura corpora, & in nihilum dissolventa, vel ipsum certe, juxta morem Scripturae, interitum appellasse instaurationem & in melius mutationem: sic enim Methodius Har. 64. cap. 32. *ἴσθες ἢ ἡραταίς λέξεσιν ἢ εἰς τὸ κρείττον καὶ ἐσθέρῳ πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ αἰῶνος τὸν μετὰ τὸν αἰῶνα ἀπὸ λείας λείπει, αἰὼν τὸ ἀσθενὲς γίγνεται ἀποκαθάρσει καὶ εἰς τὸ θαυμάσιον ἀπαύτων ἑαδὸν ἀγλῶν*. Morem hunc esse dicemus Scripturae, ut mundi instaurationem, atque in melius & praestantius mutationem, interitum appellet, ut pote intereunte priore forma, dum in pulchriorem formam convertitur. Purgat eum quoque Hieronymus in Epistol. ad Pammach. cap. 8. cum ipsum scribit mediam tenuisse viam inter Catholicos, veram carnis resurre,

tionem tuentes, & Hæreticos Marcionem, Apellem, Valentinum, & Manem, resurre- A tionem nonnisi in phantasmate futuram arbitantes. Sibi autem utramque aspicere senten- tiam (asserit Origenes) fugere se & nostrorum carnes (verba sunt Hieronymi) & Hæreticorum phantasmata, quia utraque pars in contrarium nimia sit, alijs id volentibus se esse quod fuerunt, alijs re- surrectionem corporum omnino denegantibus.

V. Ostendit etiam non penitus sublatam ab eo fuisse corporum resurrectionem, quod narrat Pamphilus in Apologia, cum corpus quidem resurgere consiteri, carnem vero negare. Idem in eo culpat Methodius, in libro De resurrectione, quo hoc Origenis dogma convellit, & cuius Epitomen Panario suo inseruit Epiphanius Har. 64. quamque repræsentavit Pho- tius Cod. 234. aitque Origenem super responsione Sadducæ à Domino data dixisse fu- turum ut Angelis limiles evadamus, ac proinde carne nudemur. Quinetiam Origenitas B carpit, velut carnem inter & corpus aliquid interesse suspicantes; quasi corpus sit anima proprium, quod cerni non possit; caro autem sit externum illud, quod oculis usurpatur. Adversus eundem errorem auctoritate Methodij pugnat Anastasius Sinaita Contemplat. Anagog. libr. 11. Nec alio videtur spectare Epiphaniij adversus Origenem querela Har. 64. cap. 4. *ὅτι ἢ ἡμεῖς*, inquit, *αὐτῶν ἐκείνων* (i. ἐκ τῆς ἀνάστασης), *ἢ ἡμεῖς ὡς περὶ τὸ πνεῦμα*, πῶς δὲ *καρνα-*
πικῶν πλειόνωτα, ἄλλοτε δὲ *καρναπικῶν ἀπὸ τῆς ἀνάστασης*. Mortuorum resurrectionem imperfectam esse docet; partim eam verbis asserens, partim funditus tollens; alias vero partem eius duntaxat resurgere tra- dens; & illa Vincentij Bellovacensis Speculi doctrinal. libr. 18. cap. 43. cum veram ait re- surrectionem carnis Origenem negasse. Non satis autem intelligitur quid sibi voluerit Theophanes Cerameus, cum scripsit Homil. 22. *ὅτι ἡμεῖς τῶ ἐκείνων ἢ τὸ πνεῦμα αὐτῶν* α- C τὰ δὲ *καρναπικῶν ἀπὸ τῆς ἀνάστασης* (i. ἀπὸ τῆς ἀνάστασης τοῦ πνεύματος) ἢ ἡμεῖς τὸ πνεῦμα ἀπὸ τῆς ἀνάστασης πνεύματος ἀνάστασις. Caterum dicendo: Aut quam dabit homo permutationem pro anima sua? refellitur conficta resurrectio ab Origene, cui fuit nomen *ἐκείνων* τῶ ἐκείνων derivatum.

Non semel id ipsum asseverasse, quod proxime commemorati Scriptores objiciunt, fa- tendum quidem est: puta libr. 2. *ὅτι ἀρχὴν*, cap. 3. Mira ergo ratione, inquit, sanctus Apostolus ad generalem primam causam respiciens, materia corporalis, cujus materie anima usum semper habent in qualibet qualitate posita; nunc quidem carnali, postmodum vero subtiliori & puriori, que spiritualis appellatur, Necessè est, ait, corruptibile hoc inducere corruptionem, &c. & in Catena Corderiana in Psalmos: *καὶ ὡς ἐποίησεν τὴν ἄναστασιν τῶν ἀποστόλων* (i. ἐκ τῆς ἀνάστασης τῶν ἀποστόλων) ἢ *καὶ ἡμεῖς* & ἐστὶν *καρναπικῶν*. Nec aliter intelligimus, qua consignata sunt libr. 5. contr. Cels. *ὅτι ὅταν* D *ἂν ἡμεῖς* ἢ *ὡς ἐστὶν τὰ πάντα ἡμεῖς* καὶ *καρναπικῶν*, *καὶ ὡς ἐστὶν τὰ πάντα ἡμεῖς* καὶ *καρναπικῶν*. Nam quominus recta his sententia accommodari possit, impedimento est hic Apostoli locus: Hoc autem dico, Fratres, quia caro & sanguis regnum Dei hereditare non possunt: quo sensilem hanc & adspicibilem quam gerimus carnem regno cælesti excludendam, & resurrectionis beneficio privandam signifi- cari putat. Hinc *καὶ καρναπικῶν ἢ καρναπικῶν ἀνάστασις* ἐν τῶ ἐκείνων, καὶ ὡς ἐστὶν τὰ πάντα ἡμεῖς καρναπικῶν ibidem scribitur; & alibi, resurrectionem *ἐν τῶ πνεύματι ἢ ἀπὸ τῆς ἀνάστασης ἀνάστασις* *καρναπικῶν*.

in Psalm. 118. 25.

1. Cor. 15. 50.

VI. Quantumvis autem perpicua videatur Origenis & constans opinio, repugnat ta- E men Pamphilus, & ne à carne quidem ipsa resurrectionem abjudicasse cum demonstrat, depromtis illius verbis è Commentario in Psalmum XV. qua: sunt hujusmodi: *Offendator qui vult ex nostro sermone: ego autem cum omni fiducia assevero, quia sicut primogenitus ex mortuis est Christus, ita primus carnem exivit ad cælum: & paulo post: Hec propter illud quod dictum est: Quo- niam caro mea requiescet in spe. In qua spe? Non solum quia ex mortuis resurrexit: parum enim hoc est: sed in ea spe requiescit, quod assumta est in cælum. Quibus adderem & illud è libr. 3. *ὅτι ἀρχὴν*, cap. 6. nisi Rufini Interpretis fraudes subvererem. Denique caro nostra ab imperitis & infidelibus ita post mortem deperire existimatur, ut nihil prorsus reliquum substantiæ suæ habere credatur. Nos vero qui resurrectionem ejus credimus, immutationem ejus tantummodo post mortem factam intelligimus, sub- stantiam vero ejus certum est permanere, & voluntate creatoris sui, certoque tempore rursus reparari ad vitam, atque iterum permutationem ejus fieri, ut qua primo fuit caro ex terra terrena, tum deinde dissi- F luta post mortem, & iterum facta cinis ac terra; quoniam terra es, inquit, & in terram ibis, rursus re- suscietur è terra; & post hoc iam velut meritum inhabitantis animæ poposcit. in gloria corporis proficiet spiritalis. Nempe hic quoque, ut in alijs plerisque sibi non constat Origenes, & modo has, modo illas sectatur partes, & ut in rebus adolescente adhuc Christianismo subobscuris, & nondum per Ecclesiam definitis animo indulget, & quidquid sibi pro tempore sit verifi- milius, arripit. Vnde ne ipse quidem Origenis castigator Methodius sine celsipitatione hoc argumentum tractavit, homines fingens post resurrectionem habituros in terra iam in- staurata, & per aërem temperatissimum ambientem in melius mutata, & in Paradisi delitiis beatum ævum acturos; Angelis autem cælestes orbes destinatum esse domicilium:*